

Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm

LOs yttrande över Remiss av promemorian Elever i grundskolan, specialskolan, sameskolan och gymnasieskolan ska lättare få läsa i snabbare takt och på en högre nivå

Sammanfattning av LOs synpunkter

- LO **avstyrker** promemorians förslag eftersom risken är stor att förslagen i kombination med dagens marknadsskola leder till ökad segregation och framväxt av privat drivna elitskolor.

LOs synpunkter

LO har getts möjlighet att lämna yttrande över promemorian *Elever i grundskolan, specialskolan, sameskolan och gymnasieskolan ska lättare få läsa i snabbare takt och på en högre nivå*. LO anser att det är bra att alla elever får möjlighet att utvecklas så långt som möjligt. Som promemorian beskriver finns det flera rapporter och undersökningar som visar att elever som snabbare når skolans mål, elever som har särskilt intresse eller fallenhet för ett eller flera ämnen och elever som har en särskild begåvning av olika skäl inte alltid får den ledning och stimulans som behövs för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt. Precis som Skolverket bedömer dock LO att det finns goda möjligheter för elever till utmanande undervisning och studier på högre nivå inom det nuvarande regelsystemet.

Skollagen föreskriver att alla elever ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling, för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Skolan ska erbjuda elevens val och skolans val.

Undervisningen i elevens val ska syfta till att fördjupa och bredda elevens kunskaper i ett eller flera ämnen. Skolans val får omfatta ett lokalt tillval, om Statens skolverk har godkänt en plan för undervisningen. Dessa tillval får innehålla kurser på gymnasienivå i grundskola, specialskola och sameskola samt kurser på högskolenivå i gymnasieskolan. I gymnasieskolan kan elever även läsa högskolekurser vid sidan av gymnasiestudierna. Detta är en rimlig ordning som LO stödjer.

LO är därför inte övertygade om att promemorians förslag är nödvändiga för att elever ska få möjlighet att utvecklas så långt som möjligt. Nyttan med förslagen måste även ställas mot de negativa konsekvenser förslagen kan leda till. LO menar att risken är stor att förslagen i kombination med dagens marknadsskola leder till ökad segregation och framväxt av privat drivna elitskolor. I promemorian konstateras att en konsekvens av förslagen är att viss konkurrens kan uppstå mellan huvudmän när det gäller att erbjuda en utbildning som attraherar elever. Det konstateras vidare att den typen av konkurrens förekommer redan i dag när det gäller det ordinarie utbildningsutbudet inom grund- och gymnasieskolan.

Den konkurrens som finns på skolmarknaden har redan lett till ökad skolsegregation och betygsinflation. Flera studier, senast SNS-rapporten *Resultat och betygsättning i gymnasiefriskolor* (2022), visar att elever från fristående skolor får högre betyg än de borde få utifrån sina kunskaper och klarar sig sämre på högskoleutbildningar än elever från kommunala gymnasieskolor. Att ge rektorer för friskolor egen rätt att tillåta elever att läsa på en högre nivå och examineras på den högre nivån riskerar att ytterligare spä på den här utvecklingen. Detta riskerar att leda till nischade elitskolor som konkurrerar om de starkaste eleverna.

Med vänlig hälsning
Landsorganisationen i Sverige

Susanna Gideonsson

Ulrika Lorentzi
Handläggare